THAM LUẬN CỦA UBND TỈNH KON TUM
Tại Hội nghị trực tuyến về thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh phòng, chống dịch covid-19

1. Về tình hình lưu thông, tiêu thụ nông sản trên địa bàn tỉnh 8 tháng đầu năm 2021

Trong bối cảnh dịch Covid-19 vẫn đang diễn biến phức tạp trong và ngoài nước gây một số khó khăn nhất định đến các hoạt động sản xuất, tiêu thụ, xuất khẩu hàng hóa đặc biệt là hàng nông sản của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh.

Một số sản phẩm như cao su, tinh bột sắn, cà phê tiêu thụ chậm hơn so với thời gian trước khi xảy ra dịch bệnh. Nguyên nhân các sản phẩm trên tiêu thụ chậm do vận chuyển, giá cước tăng cao, một số nước trên thế giới đóng cửa không giao thương để phòng dịch bệnh Covid-19 *(Hợp tác xã nông nghiệp, sản xuất và thương mại Sáu Nhung huyện Đăk Hà không tiêu thụ được sản phẩm cà phê, trà hòa tan tại các thị trường Hà Nội, Hải Dương…,sản lượng tiêu thụ giảm so với trước khi dịch bệnh xảy ra; Công ty TNHH MTV Nguyên Huy Hùng cũng khó khăn trong việc xuất khẩu sản phẩm cà phê sang các nước; sản lượng tiêu thụ tại thị trường trong nước giảm và sản lượng tiêu thụ cà phê nhân giảm 30% so với mức tiêu thụ trước khi dịch bệnh xảy ra, lượng hàng mủ cao su tồn kho còn khá cao, do dịch Covid-19 không xuất bán được).*

Nắm bắt được các vướng mắc trong hoạt động sản xuất, tiêu thụ nông sản của các doanh nghiệp, Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum đã chủ động tăng cường hỗ trợ kết nối tiêu thụ cho mạng lưới hợp tác xã nông nghiệp và nông dân thông qua nhiều biện pháp tích cực như: Cung cấp thông tin kịp thời các văn bản chỉ đạo, các yêu cầu của các ngành chức năng liên quan đến việc lưu thông, vận chuyển nông sản hàng hóa ra - vào tỉnh đến với thị trường tiêu thụ; tạo điều kiến tốt nhất cho Doanh nghiệp hoạt động sản xuất, kinh doanh ; thành lập tổ Tổ công tác chỉ đạo sản xuất, kết nối cung ứng tiêu thụ nông sản trên địa bàn tỉnh Kon Tum trong điều kiện dịch Covid-19.

Đồng thời, Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum đã chỉ đạo Sở Công Thương và các đơn vị liên quan tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các đơn vị của Bộ Công Thương, tăng cường hỗ trợ kết nối tiêu thụ nông sản, kết nối các siêu thị trên địa bàn tỉnh hỗ trợ thu mua nông sản của các địa phương gặp khó khăn tiêu thụ nông sản trước tình hình dịch bệnh covid-19 *(Nhãn lồng Hưng Yên, Vải thiều Bắc Giang, Bưởi Phúc Trạch Hà Tĩnh)*; đồng thời tìm kiếm và mở rộng thị trường xuất khẩu các mặt hàng nông sản chủ lực của tỉnh.

Bên cạnh đó, để góp phần lưu thông hàng hóa đi qua địa bàn tỉnh và đáp ứng nhu cầu đi lại của Nhân dân mà vẫn đảm bảo phòng, chống dịch, trên cơ sở chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ[1], các Bộ ngành Trung ương[2], Ủy

[1] Công văn số 1015/TTg-CN ngày 25/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc vận chuyển hàng hóa thiết yếu phục vụ đời sống người dân vùng dịch Covid-19; Công văn số 4920/VPCP-KGVX ngày 20/7/2021 của Văn phòng Chính phủ về việc kiểm soát hoạt động chuyến bay thương mại và di biến động từ Thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh, thành phố khác trong tình hình dịch bệnh phức tạp; Công văn số 5187/VPCP-CN ngày

ban nhân dân tỉnh Kon Tum cũng đã có nhiều văn bản chỉ đạo triển khai thực hiện[3]; hoạt động vận tải hàng hóa được lưu thông kịp thời, thông suốt mọi lúc, mọi nơi trong thời gian tăng cường các giải pháp phòng, chống dịch Covid-19.

2. Về hoạt động xuất khẩu một số mặt hàng nông sản trên địa bàn tỉnh 8 tháng đầu năm 2021

Nông sản xuất khẩu chủ yếu là các mặt hàng như cao su và các sản phẩm từ cao su, cà phê nhân, cà phê bột, tinh bột sắn xuất khẩu chính là sang thị trường Trung Quốc chiếm tới 70-75% trong tổng kim ngạch.

Tuy gặp nhiều khó khăn trong việc xuất khẩu một số mặt hàng nông sản chủ lực nhưng với sự chỉ đạo sát sao của các cấp, ngành cùng với những nỗ lực của doanh nghiệp thì hoạt động xuất khẩu tăng trưởng và khởi sắc so với cùng kỳ và vượt chỉ tiêu đề ra trong năm, cụ thể: Kim ngạch xuất khẩu 8 tháng đầu năm 2021 ước đạt khoảng 159,5 triệu USD tăng 46% so với cùng kỳ năm 2020 và đạt 98% kế hoạch năm đề ra.

Nhóm hàng nông sản *(cao su, cà phê, sắn)* chiếm tỷ trọng cao và tăng trưởng mạnh so với năm trước, chiếm hơn 90% trong tỷ trọng hàng xuất khẩu. Nhóm hàng nông sản xuất khẩu chiếm tỷ trọng cao là do các nhà máy thu mua và sản xuất sắn, cao su thô hoạt động ổn định và tìm được thị trường xuất khẩu; bên cạnh đó, sản lượng mặt hàng xuất khẩu chủ lực là cao su tăng đều qua các năm và theo dự đoán mặt hàng này sẽ tiếp tục đóng góp lớn cho ngành xuất khẩu của tỉnh trong thời gian tới.

Tăng trưởng xuất khẩu góp phần vào tăng trưởng GDP, cải thiện cán cân thành toán, thúc đẩy sản xuất và tạo công ăn việc làm và thu nhập cho người lao động.

3. Bên cạnh những kết quả đạt được hoạt động tiêu thụ, xuất khẩu nông sản còn gặp một số hạn chế như sau

Hiện đợt dịch thứ 4 đang lan rộng tại các tỉnh, thành phố trên cả nước đặc biệt là các tỉnh phía Nam đã ảnh hưởng nhiều tuyến giao thông huyết mạnh nối các tỉnh với các trung tâm kinh tế, thương mại, cửa khẩu. Trong khi đó, nhiều sản phẩm nông sản đang vào vụ thu hoạch và Trung Quốc vẫn là thị trường xuất khẩu chính nên có nguy cơ gây áp lực lên việc xuất khẩu nông sản.

Những tác động tiêu cực của dịch covid-19 đã khiến chi phí sản xuất tăng cao, hoạt động kinh doanh nông sản bị đứt đoạn, áp lực chi phí lưu kho phục vụ

29/7/2021 của Văn phòng Chính phủ về việc tạo thuận lợi cho vận chuyển hàng hóa trong tình hình dịch Covid-19; Công văn số 5366/VPCP-CN ngày 05/8/2021 của Văn phòng Chính phủ về việc công tác phòng, chống dịch COVID-19 trong hoạt động vận tải; Công điện số 1102/CĐ-TTg ngày 23/8/2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường các biện pháp phòng, chống dịch Covid-19 trên toàn quốc.

[2] Chỉ thị số 02/CT-BGTVT ngày 07/5/2021 của Bộ Giao thông vận tải;

[3] Công văn số 2568/UBND-HTKT ngày 26/7/2021; Công văn số 2449/UBND-KGVX ngày 18/7/2021; Công văn số 2515/UBND-HTKT ngày 22/7/2021; Công điện số 03/CĐ-CTUBND ngày 20/3/2021; Công văn số 2685/UBND-HTKT ngày 03/8/2021; Công điện số 04/CĐ-CTUBND ngày 26/7/2021; Công văn số 3151/UBND-HTKT ngày 04/9/2021.

bảo quản nông sản tăng, công tác thông quan, giao thương hàng hóa tại các cửa khẩu biên giới bị chậm do phải tuân thủ nghiêm ngặt các biện pháp, quy định phòng dịch.

Dịch bệnh covid-19 cũng ảnh hưởng đến các hoạt động hợp tác thương mại, xúc tiến thương mại cũng như hoạt động xuất khẩu của các doanh nghiệp,…Các doanh nghiệp sản xuất, xuất khẩu nông sản trên địa bàn tỉnh hoạt động cầm chừng, thủ tục xuất khẩu sang các nước kể cả Trung Quốc gặp khó khăn hơn, thời gian thông quan kéo dài hơn trước lúc có dịch. Các hoạt động xúc tiến thương mại thúc đẩy xuất khẩu như hội nghị, hội thảo, hội chợ,…phải tạm hoãn hoặc không tổ chức ảnh hưởng đến các hoạt động quảng bá, giới thiệu sản phẩm của doanh nghiệp.

4. Giải pháp trong thời gian tới

Trong thời gian tới, tiếp tục thực hiện "nhiệm vụ kép" vừa phòng chống dịch covid-19, vừa phát triển kinh tế - xã hội, tỉnh Kon Tum đề xuất một số giải pháp thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ, xuất khẩu nông sản những tháng cuối năm 2021 và trong thời gian tới như sau:

1. Tiếp tục triển khai thực hiện các biện pháp phòng chống dịch bệnh Covid-19 trên địa bàn tỉnh theo chỉ đạo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, các Bộ, ngành Trung ương, của Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh, quyết tâm phấn đấu thực hiện đạt mục tiêu tăng trưởng kinh tế năm 2021.

2. Chỉ đạo các ngành, địa phương rà soát, điều chỉnh kế hoạch sản xuất nông nghiệp gắn chế biến và tiêu thụ nông sản nhằm thích ứng với tình hình dịch bệnh Covid-19; tiếp tục tập trung sản xuất, thúc đẩy tiêu thụ các sản phẩm chủ lực, mũi nhọn, hình thành vùng sản xuất chuyên canh; cải tạo, chuyển đổi một số diện tích đất trồng sắn kém hiệu quả hoặc bị nhiễm bệnh khảm lá sang trồng cây trồng khác có hiệu quả hơn; áp dụng các biện pháp thâm canh, luân canh, sản xuất sắn bền vững, an toàn dịch bệnh.

3. Thường xuyên theo dõi sát tình hình sản xuất và lưu thông nông sản ở địa phương, kịp thời thông báo đến các doanh nghiệp và người sản xuất để chủ động, linh hoạt tổ chức sản xuất cho phù hợp với nhu cầu của thị trường tiêu thụ; không để xảy ra tình trạng ứ đọng cục bộ. Tập trung tái cơ cấu lại một số loại cây trồng cho phù hợp với tình hình dịch bệnh hiện nay.

4. Phát triển và nhân rộng các hình thức phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị, liên kết giữa doanh nghiệp, tổ chức đại diện của nông dân với người sản xuất để giúp ổn định giá cả và đầu ra cho bà con nông dân; tăng cường hỗ trợ tư vấn thành lập, kiện toàn, nâng cấp các tổ chức đại diện nông dân; tập huấn kỹ năng quảng bá, phối hợp tìm kiếm thị trường tiêu thụ sản phẩm. Ưu tiên bố trí nguồn vốn từ các chương trình, dự án để hỗ trợ, thu hút các doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp nông thôn theo quy định; ứng dụng và đẩy mạnh phát triển các hình thức tiêu thụ nông sản thông qua các sàn giao dịch điện tử.

5. Thực hiện tốt công tác phòng chống dịch bệnh trên cây trồng, vật nuôi, thủy sản, không để dịch bệnh lây lan trên địa bàn tỉnh. Thường xuyên theo dõi

diễn biến thời tiết, quản lý vận hành các hồ chứa thủy lợi để điều tiết, phục vụ sản xuất; thường xuyên phối hợp với các địa phương, đơn vị liên quan theo dõi tình hình thu hoạch và tiêu thụ các loại nông sản của bà con nông dân để hỗ trợ kịp thời những khó khăn trong việc tiêu thụ; tiếp tục phối hợp cùng với doanh nghiệp, hợp tác xã và các địa phương xây dựng và phát triển các vùng sản xuất an toàn, liên kết sản xuất tiêu thụ sản phẩm.

6. Xây dựng các mô hình liên kết, sản xuất tập trung, tiếp tục đẩy mạnh chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, thủy sản, tăng cường áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật, ứng dụng công nghệ cao, phát triển mạnh sản xuất theo hướng hữu cơ, để nâng cao chất lượng, bảo đảm an toàn vệ sinh thực phẩm.

7. Xây dựng kế hoạch và chủ động triển khai, làm việc với các siêu thị, nhà phân phối trong và ngoài tỉnh để thực hiện thu mua nông sản cho người dân, đặc biệt là các mặt hàng: rau, củ, quả an toàn, dưa hấu,… trong thời gian xảy ra dịch bệnh, chủ động nắm bắt tình hình sản xuất của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh, kịp thời tham mưu tháo gỡ những khó khăn vướng mắc.

8. Thông tin nhanh chóng, kịp thời đến các doanh nghiệp trên địa bàn về các văn bản, chính sách ưu đãi, hỗ trợ các doanh nghiệp tiêu thụ, xuất khẩu nông sản, tình hình xuất nhập khẩu hàng hóa, vận chuyển hàng hóa qua các cửa khẩu đặc biệt là các cửa khẩu giáp với Trung Quốc trong thời điểm diễn ra dịch bệnh để các doanh nghiệp biết, chủ động triển khai các hoạt động sản xuất, kinh doanh; đồng thời đẩy mạnh khai thác và phát triển thị trường nội địa, nâng cao sức tiêu dùng trong nước, tìm kiếm mở rộng thị trường tiêu thụ./.